

Väderstad verovert heel Europa

Homburg vult met dealerschap laatste witte vlek voor het Zweedse merk

Met Väderstad meldt zich een nieuwe speler op de markt voor grondbewerkings- en zaaimachines. Een opvallende, want voor het merk is Nederland het laatste Europese land waar een vertegenwoordiging wordt gevestigd. Homburg uit Stiens, bekend als importeur van Hardi, heeft het dealerschap veroverd.

Väderstad is nog een echt familiebedrijf, zo blijkt bij een bezoek aan de hoofdvestiging in het gelijknamige Zweedse plaatsje. Aan het hoofd staat momenteel de tweede generatie, met Christina Stark als boegbeeld. Naast haar zijn nog drie broers actief in het bedrijf. Zij bouwen voort op een uitvinding van hun vader van ruim vijftig jaar geleden. Toen bouwde hij voor zijn akkerbouwbedrijf een metalen eg. Een hele verandering in een tijd dat er nog alleen maar eggen met een houten frame bestonden. De eg werkte zo goed, dat al snel burens en anderen die ervan hoorden zo'n eg wilden. Dat, in combinatie met de handelsgeest van Rune en zijn vrouw Siw Stark, vormde de basis van een bedrijf dat vorig jaar bijna 5000 machines produceerde en een omzet haalde van 240 miljoen euro.

Het bedrijf is nog steeds gevestigd op een flinke steenworp van de oorsprong. In de huizen eromheen woont de familie, in klassieke Zweedse woningen die de cultuur van het bedrijf verraden. Geen grote, protserige villa's, maar gewone huizen die laten zien dat hier geen geld over de balk wordt gegooid.

Jaarlijks uitbreiden

In de fabriek is te zien waar het geld dat wordt verdiend wel voor wordt gebruikt. Bijna jaar na jaar zijn er uitbreidingen aan te wijzen. Afgelopen november werd bijvoorbeeld een compleet nieuw onderdelenmagazijn in gebruik genomen, waar meer dan 12.000 onderdelen op voorraad liggen. Voor een snelle service liggen in de landen waar wordt geleverd de hardlopers op voorraad.

Naast de nieuwe hal is afgelopen jaar ook de fabriek uitgebreid. Daar is weer veertig meter aangebouwd om de productie van de Tempo-precisiezaaimachines te huisvesten (zie kader). Een project dat Väderstad misschien wel kenmerkt. Aan de ontwikkeling is zeven jaar gewerkt en afgelopen jaar zijn de eerste 35 machines uitgezet. Die hebben blijkbaar zo'n indruk gemaakt dat er nu al 350 van zijn verkocht. Daarmee is de productie voor 2013 uitverkocht en kunnen liefhebbers zich pas weer voor 2014 melden. Dan hoopt Homburg dus ook de eerste klanten te hebben gevonden.

Tempo geheel elektrisch

Het meest kansrijk voor de loonwerkersmarkt lijkt op het eerste oog de nieuwe Tempo-precisiezaaimachine. Zeer opvallend is de volledig elektrische aandrijving van de zaai-elementen en de kunstmestdosering. Daarbij is de machine voorbereid op het werken met gewone kunstmest of microgranulaten.

Voor de stroomvoorziening heeft de Tempo een eigen, door de aftakas aangedreven generator. Op deze manier is in landen met minder moderne trekkers de stroomvoorziening nooit een probleem. Tegelijk met de generator drijft de aftakas ook de blower aan. Meest opmerkelijk aan de zaaimachine is de zaaiunit. Deze werkt niet op basis van vacuüm, maar met overdruk. Door de voorraadkamer onder druk te zetten, worden de zaden tegen de openingen in de zaaischijf geblazen. Het zaad komt los van de schijf zodra achter een schijf een klein rubberen wiel het gat afsluit. Dat gebeurt precies op het punt waar de buis begint die het zaad naar de grond geleidt. Door de hoge druk wordt het zaad met een snelheid van ongeveer 50 km/u naar de grond geblazen. Aan het eind gaat het met een bocht naar de aandrukrol, die het zaad gelijk vastlegt. Het afgelopen jaar was het daardoor mogelijk om rijnsnelheden tot 18 km/u te halen. De eerste testen waren gezien de verkopen zeer goed geslaagd. We zijn benieuwd hoe deze machine zich in Nederland zal bewijzen.

▲ De eg waarmee het succesverhaal van Väderstad is begonnen.

Alles geveerd

Bij de grondbewerkingswerktuigen is het belangrijkste overkoepelende kenmerk dat delen die in de grond werken waar mogelijk geveerd zijn. Dat is iets waar bij het ontwerp

bewust naar wordt gekeken om trillingen die het frame belasten zoveel mogelijk te voorkomen. Het is te zien aan de bevestiging van cultivatortanden aan het frame, waarbij tussen het frame en de klem vier rubberen sticks zijn geplaatst. Een idee dat al door vele fabrikanten is overgenomen. Een ander voorbeeld is de lagering van de aandrukrollen. Tussen lager en frame bevindt zich een rubber ring om hier de trillingen te verminderen.

Binnen de grondbewerkingswerktuigen lijkt vooral de TopDown-zaai-bedcombinatie een goede kans te maken op de Nederlandse markt. Deze combinatie kan naar wens worden opgebouwd met verschillende onderdelen, zoals egalisatiebalken, cultivatortanden en schijveneggen.

▲ De TopDown van Väderstad kan worden uitgerust met elke gewenste combinatie van schijven of tanden. Per rij is de werkdiepte altijd hydraulisch instelbaar.

Gericht op kwaliteit

Homburg lijkt met Väderstad een mooi nieuw product in handen te krijgen, dat past bij de Hardi-lijn: ook afkomstig uit een Scandinavisch land en sterk gericht op kwaliteit. Het enige probleem zou kunnen zijn dat de nadruk bij Väderstad nog wel erg ligt op de grotere machines. Een machine met een werkbreedte van minder dan drie meter is er nauwelijks in het leveringspakket. Directeur Johannes de Boer ziet dat echter niet als een groot probleem. "We richten ons met deze machines vooral op de grotere akkerbouwers en loonbedrijven. Die hebben allemaal een trekker tussen de 150 en 200 pk die deze machines prima aan kunnen. Met Väderstad krijg je dan een product dat ontworpen is voor de grote bedrijven, waar ze honderden hectares per jaar bewerken, dat kwaliteitswerk levert en bestand is tegen hoge snelheden en zware omstandigheden."

Kwaliteitstesten

Niet eerder gezien in deze markt zijn de kwaliteitstesten. Waarbij bijvoorbeeld veertanden net zo lang worden getest op een kunstmatige steen tot ze breken. Of waar de tanden uur na uur door een steenbak

gaan om de slijtvastheid te bepalen. In aparte testapparatuur wordt daarnaast nog gekeken hoe lang lagers bestand zijn tegen een mengsel van zand, water en kunstmest of wanneer een schijf ergens breken begint te vertonen. Het past in een bedrijf waar volgens eigen zeggen ongeveer tien procent van de omzet in onderzoek en ontwikkeling wordt geïnvesteerd.

Voor Homburg zal het de kunst worden om deze producten aan de man te brengen in een markt die al een aantal aanbieders kent die volgens dezelfde filosofie werken. Want bijvoorbeeld ook Lemken en Amazone zijn echte familiebedrijven die veel aandacht besteden aan kwaliteit en ontwikkeling. Het grote verschil is de top-down-benadering van Väderstad, waarbij veel kleinere modellen zijn afgeleid uit grote types die ooit voor de grote landbouwbedrijven zijn ontwikkeld. Dat maakt de kleine modellen tot werktuigen die je met een gerust hart achter je grootste trekker hangt. Dat moet een basis kunnen zijn om als laatste land in Europa ook Nederland te veroveren.

Tekst & foto's: **Toon van der Stok**